

DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE
KANSEN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot
wijziging van het Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006,
wat betreft de modernisering van het hr-beleid, pensioen
- Tweede principiële goedkeuring

Samenvatting

De tweede pensioenpijler voor contractuele personeelsleden van de Vlaamse overheid wordt verder uitgebouwd. Daarnaast gaat de Vlaamse overheid over naar 1 eenvoudig systeem voor pensioenaanvraag voor alle personeelsleden van de Vlaamse overheid.

Dit voorontwerp werd aangepast na onderhandelingen met de representatieve vakorganisaties in Sectorcomité XVIII.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie

Beleidsveld: Interne Dienstverlening van de Vlaamse overheid, met uitzondering van facility en ICT

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

- Op 25 juni 2021 nam de Vlaamse Regering akte van de conceptnota¹ 'de Vlaamse overheid dynamiseren via 5-sporenbeleid'. Op 29 oktober 2021 en 16 december 2022 nam de Vlaamse Regering akte van de bijgewerkte conceptnota^{2 3}.
- Het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2023/81 van 13 maart 2023.
- De Vlaamse Regering keurde dit voorontwerp van besluit voor een eerste maal principieel goed op 24 maart 2023.

¹ VR 2021 2506 MED.0222

² VR 2021 2910 MED.0376

³ VR 2022 1612 MED.0463

- Het voorontwerp van besluit werd geagendeerd op de vergadering van het Sectorcomité XVIII Vlaamse Gemeenschap – Vlaams Gewest van 24 april 2023. De effectieve onderhandelingen over dit voorontwerp van besluit vonden plaats in een werkgroep van het Sectorcomité die verschillende malen bijeen kwam in de periode van mei tot november 2023. Deze onderhandelingen resulteerden in een protocol (n° 413.1343) van:
 - o akkoord, met opmerkingen met het ACV;
 - o niet akkoord met het ACOD en VSOA.

C. SECTORCOMITE XVIII VLAAMSE GEMEENSCHAP-VLAAMSE GEWEST

De onderhandelingen met de drie representatieve vakorganisaties leidden tot een aantal technische aanpassingen, en de hierna opgesomde inhoudelijke aanpassingen aan het door de Vlaamse Regering op 24 maart 2023 principieel goedgekeurde besluit:

- Omdat het ontwerpbesluit in werking zal treden op 1 juni 2024, verhoogt de vaste bijdrage voor het aanvullend pensioen (5% of 8%) vanaf de maand juni 2024, en niet voor het hele kalenderjaar 2024.
- Het wettelijke pensioenplafond voor 2023 (van toepassing voor opbouw in 2024) bedraagt momenteel 73 225,86. Het hogere bijdragepercentage (8% vanaf 2024) op het salaris wordt toegepast boven het grensbedrag van 36.614 euro aan 100 procent in plaats van 34.640 euro). Het bedrag aan 100% (36.614 euro) wordt vervolgens geïndexeerd op de wijze opgenomen in het pensioenreglement.
- De automatische beëindiging van de hoedanigheid als ambtenaar bij het bereiken van de wettelijk pensioenleeftijd valt als gevolg van dit ontwerpbesluit weg.

In overgang blijft voor de ambtenaren die tussen 1 juni 2024 en 30 november 2024 de pensioengerechtigde leeftijd bereiken de regeling van kracht zoals deze gold voor 1 juni 2024. Voor deze ambtenaren zal er wel nog worden gewerkt met een ambtshalve opruststelling en mogelijkheid tot uitstel van de pensionering met akkoord van de lijnmanager.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

De Vlaamse overheid wenst een dynamische en aantrekkelijke werkgever te zijn teneinde haar klanten optimaal te ondersteunen: een overheid voor én door mensen. Burgers en bedrijven laten steeds meer van zich horen en vragen een toegankelijke dienstverlening op maat. De werknemers van de Vlaamse overheid zijn hierbij het voornaamste kapitaal. Investeren in hun welzijn en persoonlijke groei is de beste garantie voor een toekomstbestendige organisatie. Essentieel in een goed hr-beleid is het uitgangspunt dat elke persoon op de juiste plaats moet zitten, rekening houdend met onder meer de competenties en interesses van de medewerkers en de noden van de Vlaamse overheid.

Een aantrekkelijke werkgever zijn voor alle (potentiële) personeelsleden en het creëren van uniforme arbeidsvoorwaarden spelen hierin een belangrijke rol. Daarom moderniseer ik het hr-beleid van de DVO via 5 sporen: rechtspositie, loopbaan- en beloningsbeleid, ziekteregeling en re-integratie, uitstroom en pensioen. De uitgangspunten voor die modernisering zijn terug te vinden in de

conceptnota 'de Vlaamse overheid dynamiseren via een 5-sporenbeleid'⁴. Tijdens de onderhandelingen werd overeengekomen dat het 5-sporenbeleid in werking zal treden op 1 juni 2024.

Het voorliggend ontwerpbesluit geeft uitvoering aan het spoor pensioen.

B. INHOUDELIJKE TOELICHTING BIJ HET ONTWERPBESLUIT

1. Een eenvoudig systeem van pensioenaanvraag voor alle personeelsleden

De Vlaamse overheid stimuleert personeelsleden om hun loopbaan in eigen handen te nemen. Dat geldt ook voor het einde van de loopbaan. De Vlaamse Regering wenst daarom over te gaan naar 1 eenvoudig systeem voor pensioenaanvraag voor alle personeelsleden van de Vlaamse overheid. Een systeem waarin langer werken niet administratief afgeremd, maar wel gestimuleerd wordt voor gemotiveerde en performante personeelsleden.

Dit ontwerpbesluit voert voor statutaire personeelsleden een eenvoudig systeem voor pensioenaanvraag in. Het systeem is geïnspireerd op de regeling die op basis van de arbeidsovereenkomstenwet van 3 juli 1978 voor contractuele personeelsleden al van toepassing is. Het ontwerpbesluit zorgt dus ook wat dit aspect van de arbeidsvoorwaarden betreft voor een harmonisering.

Het voorgestelde systeem omvat de volgende elementen:

- Bij het bereiken van de wettelijke pensioenleeftijd dient geen actie ondernomen te worden om verder te blijven werken. Er is in vergelijking met de huidige regeling niet langer sprake van een automatische pensionering op het moment dat het statutair personeelslid de wettelijke pensioenleeftijd bereikt;
- De statutaire tewerkstelling blijft verder doorlopen op voorwaarde dat zowel het statutair personeelslid als de benoemende overheid (stilzwijgend) akkoord gaan;
- Het beëindigen van de arbeidsrelatie vanaf de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin het statutair personeelslid de pensioenleeftijd bereikte, kan op initiatief van zowel het statutair personeelslid als de benoemde overheid. Het akkoord van de andere partij is hiervoor niet vereist. In dat geval geldt een opzeggingstermijn. In geval van opzegging door de werkgever bedraagt deze opzegtermijn maximaal 26 weken. In geval van opzegging door het statutair personeelslid gelden de opzegtermijnen die van toepassing zijn bij vrijwillig ontslag van het statutair personeelslid.

2. Uitbouw tweede pensioenpijler

Sinds 1 januari 2018 hebben de contractuele personeelsleden van de DVO recht op een collectieve aanvullende pensioentoezegging. De werkgever financiert deze aanvullende pensioentoezegging (= tweede pensioenpijler). Het bijdragepercentage bedraagt sinds 1 januari 2018 3% van het rekenkundig gemiddelde van het voltijdse bruto maandsalaris van de eerste en de laatste tewerkstellingsmaand van het kalenderjaar, desgevallend verhoogd met de hard- of standplaatstoelage en vermenigvuldigd met de factor 13,82.

In het kader van gelijke arbeidsvoorwaarden wordt de verdere uitbouw van de tweede pensioenpijler binnen het Vlaams Pensioenfonds gerealiseerd via een werkgeversbijdrage van 5% (en 8%) vanaf de maand juni van het kalenderjaar 2024.

De Vlaamse overheid past hierbij een step rate toe. Contractuele personeelsleden bouwen namelijk boven het wettelijk pensioenplafond (Het wettelijke pensioenplafond voor 2023 van toepassing voor opbouw in 2024) bedraagt momenteel 73 225,86. euro) geen wettelijk pensioen meer op in de eerste

⁴ VR 2022 1612 MED.0463

pensioenpijler, in tegenstelling tot statutaire personeelsleden. Deze step rate compenseert dit verlies via de tweede pensioenpijler door het toepassen van een hoger bijdragepercentage (8% vanaf juni 2024) op het salaris boven het grensbedrag van 36.614 euro aan 100%. Het bedrag aan 100% (36.614 euro) wordt vervolgens geïndexeerd op de wijze opgenomen in het pensioenreglement. Deze verhoogde percentages hebben vanaf 1 juni 2024 uitwerking. Van 1 januari tot en met 31 mei 2024 geldt het percentage van 3%.

Naast de generieke tweede pensioenpijler, zijn er nog andere aanvullende pensioenplannen binnen de Vlaamse overheid. De Vlaamse Regering zette deze pensioenplannen sinds 1 januari 2018 in overgang omdat deze toen voordeliger waren dan de generieke tweede pensioenpijler. Wanneer deze aanvullende pensioenplannen niet langer gunstiger zijn, worden de betrokken personeelsleden aangesloten bij de generieke tweede pensioenpijler.

C. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

De artikelsgewijze bespreking bij dit voorontwerpbesluit gaat als bijlage bij deze nota.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Wat de budgettaire impact, het advies van de Inspectie van Financiën en het akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor de begroting betreft, verwijs ik naar punt 3.A. van de nota aan de Vlaamse Regering die werd opgesteld naar aanleiding van de eerste principiële goedkeuring van dit ontwerpbesluit (VR 2023 2403 DOC.0316/1bis).

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Wat de weerslag van het voorliggend ontwerpbesluit op het personeelsbestand en op het personeelsbudget betreft, verwijs ik naar punt 3.B. van de nota aan de - Vlaamse Regering die werd opgesteld naar aanleiding van de eerste principiële goedkeuring van dit ontwerpbesluit (VR 2023 2403 DOC.0316/1bis).

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Voorliggend voorontwerpbesluit heeft geen impact op het personeel, de werkingsuitgaven, investeringen, schuld en ontvangsten van de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Volgend op de goedkeuring door de Vlaamse Regering win ik het advies van de Raad van State over dit voorontwerp van besluit in.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar tweede principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006, wat betreft de modernisering van het hr-beleid, pensioen;
- 2° de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen te gelasten om over het onder punt 1° vermelde ontwerpbesluit het advies in te winnen van de Raad van State, binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2° van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken,
Inburgering en Gelijke Kansen

Gwendolyn RUTTEN

Bijlage:

- voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006, wat betreft de modernisering van het hr-beleid, pensioen;
- de artikelsgewijze bespreking bij het voorontwerp van besluit;
- protocol Sectorcomité XVIII Vlaamse Gemeenschap – Vlaams Gewest